

Vastaus valtuutettu Jaana Huhdan ja usean muun (26) valtuutetun valtuustoaloitteeseen Helsingin mallin mukaisen lähityö kokeilun saamiseksi Vantaalle

VD/8997/00.02.00.03/2015

JTS/AC-F/TT/LL

Kaupunginvaltuutettu Jaana Huhta ja 26 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

"Helsingissä on ollut toiminnassa Lähityö-konsepti, jossa lähityöntekijät ovat partioineet kaduilla, ostoskeskuksissa ja puistoissa. Lähityöntekijät ovat neuvoneet ja ohjanneet asukkaita palveluiden piiriin, ja heille on voinut jättää suoraan tai puhelimitse ihmisistä tai ilmiöistä huoli-ilmoituksia. Lisäksi he ovat toimineet viestinviejinä ja yhteistyön mahdollistajina eri tahojen välillä.

Viime aikoina Vantaalla on herännyt erinäisiä huolia turvattomuudesta mm. uudenlaisten liikenneyhteyksien aiheuttaneen liikkuvuuden myötä, vastaanottokeskusten perustamisen ja heikentyneen taloudellisen tilanteen takia.

Ehdotamme, että Vantaalla otetaan selvää Helsingin kaupungin kokemuksista ja mahdollisuuksista löytää lähityön käynnistämiseksi esimerkiksi erilaisia hankerahoitusvaihtoehtoja ja tällaisen järjestyessä käynnistää toiminnan kokeilu.

Mikäli lähityö ei olisi Vantaalle sopiva konsepti, olisi kaupungin hyvä miettiä, millä toimilla kaupunkilaisten palveluihin ohjaamista, huoli-ilmoitusten koordinoitua vastaanottoa ja turvallisuudentunnetta voitaisiin parantaa."

Kaupunginvaltuusto 19.10.2015 § 15

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa (sosiaali- ja terveystalouden ja asukaspalvelujen välisenä työnjakona sovittiin, että sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan perhepalvelujen tulosalueella tutustutaan Helsingin Lähityö-malliin ja selvitetään mahdollisuudet esimerkiksi hankerahoitukseen, jolla voitaisiin tukea vastaavanlaisen työotteiden kehittämistä Vantaalla):

Helsingin lähityö-mallin kuvaus

Helsingin lähityö on saanut alkunsa vuosina 2009 - 2013 toteutetusta Lähityö-hankkeesta, jonka lähtökohtana on ollut kaupunkilaisten arkiturvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen yhteisöllisyyttä kasvattamalla. Hankkeen loputtua lähityö on jatkunut kaupungin vakituisena palvelumuotona, joka on kehittynyt hankkeen alkuajoista karttuneiden kokemusten myötä. Lähityö on osa Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, hallinnollisesti sijoittuneena sosiaalisen ja taloudellisen tuen yksikköön. Lähityö tekee kuitenkin laajasti yhteistyötä kaikkien kaupungin toimintayksiköiden, viranomaisten, poliisin, kolmannen sektorin toimijoiden ja kaupunkilaisten kanssa.

Asiakkaat lähityöhön tulevat liikkuvan työn kautta kaupungilla kohdatuista asukkaista sekä huoli-ilmoitusten perusteella. Huoli-ilmoituksia voi tehdä puhelimitse. Valtaosa asiakkaista on aikuisia päihde- ja/tai mielenterveysongelmaisia. Lähityön yksikössä on neljä työntekijää jotka muodostavat kaksi työparia. Lähityö-mallin työtä toteutetaan virka-aikaisena työskentelynä. Perusteluna virka-aikaiseen työntekoon on se, että palveluohjaus muihin palveluihin mahdollistuu virka-aikana paremmin ja ilta-aikaan asiakkaiden päihtymystila saattaa olla niin vahva, ettei asioiden hoitaminen useinkaan luonnistu. Lähityö kiinnittää huomiota alueen ilmiöihin, ottaa vastaan asukkaiden ja toimijoiden huoliviestejä sekä vie tietoa alueen verkostoihin. Lähityöntekijät voivat myös etsiä palveluista kadonneita henkilöitä. Lähityöntekijät tunnistavat sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden "aukkopaikkoja", toimivat niissä ja välittävät tietoa kaupungin palveluiden, ympäristön ja asiakaspinnan välillä.

Pääasiallisia toiminta-alueita ovat ydinkeskusta ja Itä-Helsinki. Ulkona asuvien etsivää työtä tehdään koko Helsingin alueella. Keskeiset työmenetelmät ovat siis jalkautuminen, verkostoituminen ja tiedonvälitys.

Hankevalmistelun selvittäminen

Vantaalle valmistuu loppuvuodesta 2017 Koisoniitty- hanke, joka muodostaa kokonaisuuden johon kuuluu kymmenen tehostetun tuen asuntoa, 25 tuettua asuntoa ja viisi erityisen tuen tarpeessa olevien henkilöiden asuntoa. Tähän kokonaisuuteen tulee toimivat ja moninaiset kumppanuus- ja työtoimintatila. Yhteisiä tiloja on suunniteltu käytettäväksi laaja-alaiseen yhteistyöhön Vantaalla toimivien järjestöjen kanssa. Kun toimintaa suunnitellaan, voidaan huomioida Lähityön mallin mukainen jalkautuva työmuoto, jonka ”tukikohtana” uusi Koisoniitty voi toimia. Lähityön mallintamiseen Vantaalle voidaan hakea hankerahoitusta eri kanavista.

Uudistuksessa on tarkoituksena ottaa uusia työtapoja käyttöön. Näistä yksi voisi olla lähityömallin mukainen jalkautuva työote. Kartoituksessa tullaan huomioimaan jo nyt tehtävä jalkautuva työ, jota järjestöt tekevät muun muassa asunnottomien parissa tai nuorisotoimen etsivä nuorisotyö. Nykyinen yhteistyö kuvataan sekä pohditaan uusia yhteistyön mahdollisuuksia.

Vantaalle kehitettävä malli huoli-ilmoitusten vastaanottamiseksi ja kuntalaisten turvallisuuden tunteen parantamiseksi

Vantaan perhepalvelut ovat aloittaneet uudistustyön, jossa kehitetään palveluja vastaamaan paremmin sosiaalihuoltolain velvoitteisiin. Koko perhepalveluissa on työn alla laaja organisaatiomuutos, jossa palvelujen asiakaslähtöisyyttä halutaan lisätä. Kuinka voin auttaa? -palvelulupauksen mukaisesti palvelut tulevat asiakkaiden luokse heidän tarpeidensa mukaisesti. Vuoden 2016 alussa perhepalveluiden tulosalueelle perustettiin uutena yksikkönä aikuisten ja perheiden sosiaalineuvonta. Sosiaalineuvonnan asiakkuus voi alkaa monella eri tavalla; kuntalainen voi soittaa omasta tai läheisensä asiasta sosiaalineuvonnan puhelinneuvontaan tai lähettää sähköpostia osoitteeseen: palvelutarve.perhepalvelut@vantaa.fi.

Myös eri tahojen työntekijät tai esim. huolestuneet naapurit voivat lähettää ns. huoli-ilmoituksen sosiaalihuollon tarpeesta, joka käynnistää palvelutarpeen selvittelyn. Sosiaalineuvonnan työntekijät tekevät yhdessä asiakkaan kanssa palvelutarpeen arvioinnin sekä antavat ohjausta ja neuvontaa eri elämäntilanteissa. Hyvinvointia tukevaa toimintaa toteutetaan sosiaalityöntekijöiden, erityissosiaaliohjaajien ja sosiaaliohjaajien toimesta.

Aikuisten ja perheiden sosiaalineuvonta on yksi perhepalvelujen neljästä palvelujen uudistamisen ja organisaatiomuutoksen kehittämispilotista. Tätä toimintaa on tarkoitus laajentaa ja kehittää niin että palveluihin ohjautumisessa toteutuisivat matalakynnys ja oikea-aikaisuus. Tässä kehittämistyössä on mahdollista huomioida Helsingin Lähityöstä saadut kokemukset ja erityisesti asiakashyödyt.

Kaupunginhallitus 6.6.2016 § 15

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jaana Huhdalle ja usealle muulle aloitteen allekirjoittaneelle sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginhallituksen vastaus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

perhepalvelujen vs. johtaja Anna Cantell-Forsbom, puh. 09 8392 7873, erityisasiantuntija Tiina Turkia, puh. 09 8392 6011, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi